

## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ลักษณะ แรงจูงใจของผู้ส่ง และผลกระทบของอีเมลส่งต่อ” ประกอบด้วยการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพ (qualitative research) และปริมาณ (quantitative research) โดยแบ่งวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ออกเป็น 2 วิธี ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และการสำรวจความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) ในรูปแบบของ paper-based survey

#### ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหา

เพื่อตอบคำถามวิจัยข้อ 1 ว่า “อีเมลส่งต่อมีลักษณะอย่างไร”

##### ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้เริ่มจากการเก็บรวบรวมข้อมูลลักษณะของอีเมลส่งต่อประเภทต่างๆ ได้แก่

1. ชื่อของอีเมลส่งต่อ
2. เนื้อหาของอีเมลส่งต่อ
3. ความสอดคล้องระหว่างชื่อกับเนื้อหาอีเมลส่งต่อ
4. จุดเด่นของเนื้อหา
5. วัตถุประสงค์ในการส่ง
6. รูปแบบข้อมูลอีเมลส่งต่อ
7. ข้อความระบุให้ส่งต่อ
8. ระดับภาษา
9. ความไม่เหมาะสมของเนื้อหา
10. ความน่าเชื่อถือของเนื้อหา

##### ประชากรในการศึกษา

อีเมลส่งต่อที่มีการรับส่งในระบบรับส่งอีเมลตั้งแต่วันที่ 18 กรกฎาคม 2550 ซึ่งเป็นวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มีผลบังคับใช้เป็นต้นมา จนถึงวันที่ 1 ตุลาคม 2553

### การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีสุ่มเก็บข้อมูลอีเมลส่งต่อที่เข้ามาสู่อีเมลแอดเดรสของผู้ใช้ระบบรับส่งอีเมล 3 คน เนื่องจากการเลือกใช้สื่อสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้สื่อ เพราะฉะนั้นอีเมลส่งต่อเองก็มีผลต่อความต้องการรับข้อมูลเช่นกัน จึงจำเป็นต้องสุ่มอีเมลส่งต่อจากผู้รับส่งอีเมลมากกว่า 1 คนเพื่อให้ได้อีเมลส่งต่อที่หลากหลายและครอบคลุม และเลือกสุ่มจากอีเมลส่งต่อของผู้ใช้อีเมล 5 คน แบ่งเป็นวัยประถม (อายุ 11 – 13 ปี) วัยมัธยม (อายุ 14 – 18 ปี) วัยอุดมศึกษา (อายุ 19 - 22 ปี) วัยทำงานตอนต้น (อายุ 23 – 39 ปี) วัยทำงานตอนปลาย (อายุ 40 - 50 ปี) ช่วงวัยละ 1 คน สาเหตุที่แบ่งเป็น 5 ช่วง 5 คน เช่นนี้ เพื่อให้ได้ภาพอีเมลส่งต่อที่เป็นจริงมากที่สุด

### เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบบันทึกข้อมูล (Coding Sheet) เกี่ยวกับลักษณะของอีเมลส่งต่อและข้อมูลในอีเมลส่งต่อ โดยแบ่งเป็น 9 ตารางด้วยกัน ได้แก่

1. ชื่อของอีเมลส่งต่อ เป็นการระบุชื่ออีเมลส่งต่อไป
2. เนื้อหาของอีเมลส่งต่อ เป็นการระบุว่าเนื้อหาอีเมลส่งต่อเกี่ยวกับเรื่องอะไร
3. วัตถุประสงค์ในการส่ง เป็นการระบุวัตถุประสงค์ของเนื้อหาว่าเขียนเพื่ออะไร
4. ชนิดข้อมูลของอีเมลส่งต่อ เป็นการระบุชนิดไฟล์ข้อมูลที่เป็นเนื้อหาของอีเมลส่งต่อ
5. ข้อความระบุให้ส่งต่อ เป็นการระบุว่ามีการข้อความระบุให้ส่งต่อหรือไม่ และถ้ามีรูปแบบข้อความดังกล่าวเป็นอย่างไร
6. ระดับภาษา เป็นการระบุระดับภาษาที่ใช้ในเนื้อหาอีเมลส่งต่อ
7. ความไม่เหมาะสมของเนื้อหา เป็นการระบุความไม่เหมาะสมตามระบบกลั่นกรองขอ IRCA พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และระบบกลั่นกรองโดยสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
8. แหล่งอ้างอิงข้อมูล เป็นการระบุว่ามีการอ้างอิงข้อมูลที่เขียนในเนื้อหาหรือไม่
9. การแสดงความคิดเห็นระหว่างการส่ง ระบุว่าปรากฏในอีเมลส่งต่อหรือไม่

### ตัวอย่างแบบบันทึกข้อมูล

| ลำดับ<br>ที่ | ชื่ออีเมลส่งต่อและ<br>รายละเอียดย่อ                                                                                                                          | ชนิดข้อมูลและ<br>รายละเอียดย่อ                                                                                                                                                                                     | จุดประสงค์<br>โน้มน้าวใจ                                                                       | ข้อความ<br>ระบุให้ส่งต่อ                                                     | ภาษา                                                        | ความไม่<br>เหมาะสมอื่นๆ                                                                                                                                           |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.           | ระวังผลิตภัณฑ์นม<br>เหล่านี้<br><br><u>รายละเอียด</u><br>ให้รายชื่อผลิตภัณฑ์<br>นมที่น่าสงสัยว่ามี<br>สารเมลามีน<br>ปนเปื้อน พร้อมบอก<br>แหล่งที่มาของข้อมูล | 1.ข้อความ<br>2.ภาพ<br>3.ภาพ<br>เคลื่อนไหว<br>4. เสียง<br>5. วิดีโอ<br>6. ลิงก์เกี่ยวกับ<br>.....<br>7. อื่นๆ คือ<br>.....<br><u>รายละเอียด</u><br>ภาพกล่องนมที่<br>ไม่ใช่ผลิตภัณฑ์<br>ตามที่กล่าวอ้าง<br>ในเนื้อหา | ...มี คือ<br>ทันที<br>รอบผล<br>ทั้งคู่<br><br>ความเชื่อ<br>การกระทำ<br>ทั้งคู่<br><br>...ไม่มี | ...มี คือ<br>อวยพร<br><br>สาปแช่ง<br><br>ขอร้องหรือ<br>แนะนำ<br><br>...ไม่มี | สุภาพปกติ<br><br>เรื่องเพศ<br><br>คำหยาบ<br><br>ภาษาวัยรุ่น | สูบบุหรี่<br>แอลกอฮอล์<br>ยาเสพติด<br>การพนัน<br>การใช้อาวุธ<br>แบ่งชนชั้น<br>ความขัดแย้ง<br>รุนแรง<br>ตัวอย่างที่ไม่<br>ดีต่อเด็ก<br>ก่อความ<br>สับสนต่อ<br>เด็ก |

ตารางนี้เป็นการจำแนกประเภท วิเคราะห์ลักษณะเนื้อหา และพิจารณาความเหมาะสมของ  
อีเมลส่งต่อ

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

1. ในส่วนของแบบบันทึกข้อมูลนั้น ตรวจสอบความน่าเชื่อถือในการลงรหัสด้วยการนำ  
อีเมล ส่งต่อจำนวน 30 ฉบับ แล้วให้ผู้มีคุณวุฒิด้านสื่อสารมวลชน 1 คนและผู้มีคุณวุฒิด้าน  
ภาษาศาสตร์ 1 คน รวมกับผู้วิจัย ร่วมกันลงรหัสในแบบบันทึกข้อมูลที่สร้างขึ้น แล้วนำผลมา  
ตรวจสอบการลงรหัสของผู้วิจัยเพื่อหาค่าความน่าเชื่อถือ โดยอาศัยหลักคำนวณของ Holsti  
(Budd, et al., 1976) โดยใช้สูตรดังนี้

$$R = \frac{3(c1,c2,c3)}{c1+c2+c3}$$

โดย R หมายถึง ความน่าเชื่อถือ

|                   |                                        |
|-------------------|----------------------------------------|
| $(c_1, c_2, c_3)$ | หมายถึง จำนวนประเด็นที่ลงรหัสเหมือนกัน |
| $c_1 + c_2 + c_3$ | หมายถึง จำนวนประเด็นที่ลงรหัสทั้งหมด   |

เมื่อแทนค่าในสูตร

$$R = \frac{711}{810}$$

$$810$$

$$R = 0.8777$$

ค่าที่คำนวณได้สูงกว่า 0.75 จึงเชื่อว่าการบันทึกข้อมูลนี้เชื่อถือได้

2. ผู้วิจัยนำแบบบันทึกข้อมูล (Coding Sheet) ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจทาน และนำไปทดลองใช้จริง (pretest) กับกลุ่มที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไข

### การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

นำอีเมลส่งต่อแต่ละประเภทมาแยกวิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะเนื้อหา โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ สถิติร้อยละ (Percentage) ในการอธิบาย แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง

### ส่วนที่ 2 การสำรวจความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถาม

เพื่อตอบคำถามวิจัยข้อ 2 ว่า “แรงจูงใจในการส่งอีเมลส่งต่อแต่ละประเภทคืออะไร” และคำถามที่ 3 ว่า “ผลกระทบที่เกิดตามมาจากอีเมลส่งต่อที่ผู้รับรับรู้ว่าเกิดขึ้นกับตนเองและสังคมได้แก่อะไรบ้าง”

#### ขอบเขตการวิจัย

1. เพื่อตอบคำถามวิจัยข้อ 2 จึงศึกษาแรงจูงใจในการส่งจาก 2 ส่วน ส่วนแรกคือที่เกิดจากตัวบุคคลและส่วนต่อมาก็คือแรงจูงใจที่เกิดจากภายนอกและตัวสาร
2. เพื่อตอบคำถามวิจัยข้อ 3 แบ่งเป็นผลกระทบในเชิงสร้างสรรค์และผลกระทบในเชิงทำลาย

#### ประชากรในการศึกษา

ผู้ที่เคยรับส่งอีเมลส่งต่อแบบจัดสรรโควตา (quota sampling) โดยกำหนดมิติในการคัดเลือกให้พิจารณาเรื่องเพศและช่วงวัย แบ่งเป็นวัยประถม (อายุ 11 – 13 ปี) วัยมัธยม (อายุ 14 –

18 ปี) วิทยุอุดมศึกษา (อายุ 19 - 22 ปี) วิทยุทำงานตอนต้น (อายุ 23 - 39 ปี) วิทยุทำงานตอนปลาย (อายุ 40 - 50 ปี) สาเหตุที่แบ่งอายุเป็น 5 ช่วงเช่นนี้เนื่องจากอีเมลส่งต่อกระจายไปในผู้ใช้ระบบรับส่งอีเมลเป็นวงกว้าง

### การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีสุ่มแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างตามช่วงวัยที่กำหนด

### เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) ในรูปแบบของ paper-based survey ซึ่งแบ่งข้อมูลเป็น 5 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการรับส่งอีเมลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 แรงจูงใจในการส่งอีเมลส่งต่อ

ส่วนที่ 4 ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการรับอีเมลส่งต่อของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่ออีเมลส่งต่อ

ตัวอย่างแบบสอบถาม

#### ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำสั่ง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในวงเล็บของคำตอบที่ต้องการเพียงคำตอบเดียว

เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง

อายุ ( ) น้อยกว่า 13 ปี ( ) 14 - 18 ปี ( ) 19 - 22 ปี

( ) 23 - 39 ปี ( ) 40 - 50 ปี ( ) 50 ปีขึ้นไป

#### ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการรับส่งอีเมลส่งต่อ

คำสั่ง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในวงเล็บของคำตอบที่ต้องการเพียงคำตอบเดียว ยกเว้นข้อที่มีคำสั่งพิเศษที่ขีดเส้นใต้ให้ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น

##### 2.1 ประสิทธิภาพการรับส่งอีเมล

( ) น้อยกว่าหนึ่งปี ( ) 1-4 ปี ( ) 5-10 ปี ( ) มากกว่า 10 ปี

##### 2.2 ความถี่ในการส่งอีเมลส่งต่อ

( ) สม่ำเสมอ ( ) บ่อยๆ ( ) เป็นครั้งคราว ( ) นานๆครั้ง

##### 2.3 ปริมาณอีเมลส่งต่อที่ส่งแต่ละครั้ง

( ) ไม่ส่งเลย ( ) น้อยกว่า 5 ฉบับ ( ) 5 – 10 ฉบับ ( ) 10 ฉบับขึ้นไป

## 2.4 รูปแบบการส่งอีเมลส่งต่อ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

- ( ) ส่งให้ทุกคนที่มีอยู่ในรายชื่อ ( ) ส่งให้เฉพาะคนที่รู้จัก  
 ( ) ส่งให้เฉพาะคนที่คิดว่าควรส่ง ( ) ส่งให้เมื่อมีคนร้องขอ  
 ( ) ไม่ส่งเด็ดขาด

## 2.5 รูปแบบไฟล์ในอีเมลส่งต่อที่ยากส่งที่สุด

- ( ) ข้อความหรือข้อมูลที่เป็นตัวอักษร ( ) ภาพหรือภาพเคลื่อนไหว ( ) เสียง  
 ( ) วิดีโอ (ภาพเคลื่อนไหวมีเสียง) ( ) ลิงก์ ( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

## พฤติกรรมเกี่ยวกับอีเมลส่งต่อ

- มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่
- อ่านข้อคิดเห็นของผู้ส่งคนอื่นที่ปรากฏ  
ในอีเมลส่งต่อ ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่
- แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับอีเมลส่งต่อ  
ลงไปในการส่งบ่อยๆ ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่
- มีการตอบความรู้สึกรู้สึกหรือความเห็นต่อ  
อีเมลส่งต่อกลับไปยังผู้ส่ง ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่
- เคยมีการพูดคุยหรือวิเคราะห์เนื้อหา  
เกี่ยวกับอีเมลส่งต่อ ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่
- ตระหนักว่าการส่งอีเมลส่งต่อจะส่งผลกระทบต่อ  
ผู้รับ ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่
- ตระหนักว่าการส่งอีเมลส่งต่อจะส่งผลกระทบต่อ  
สังคม ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่
- เคยปรับเปลี่ยนชื่อเรื่องหรือ  
เนื้อหาอีเมลส่งต่อก่อนส่งหรือไม่ ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่
- เคยตัดเฉพาะเนื้อหาอีเมลส่งต่อมาเริ่มต้นส่งใหม่  
หรือไม่ ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่

ส่วนที่ 3 แรงจูงใจในการส่งอีเมลส่งต่อ กรุณาข้ามไปทำส่วนที่ 4 ถ้าท่านตอบในข้อ

2.4 ว่าไม่ส่งเด็ดขาด ยกเว้นข้อที่มีคำสั่งพิเศษที่ขีดเส้นใต้ให้ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น

คำสั่ง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในวงเล็บของคำตอบ และตอบคำถาม

## 1. แรงจูงใจภายในต่อไปนี้มีผลต่อการส่งหรือส่งอีเมลส่งต่ออย่างไรหรือไม่

|                                           |                    |
|-------------------------------------------|--------------------|
| อยากได้รับการยอมรับ                       | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| อยากได้รับคำชื่นชมหรือทำให้ผู้รับประทับใจ | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| อยากติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น               | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| อยากมีชื่อเสียง                           | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| อยากหยอกล้อ ทำทนายผู้รับ                  | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| อยากทำร้ายผู้รับหรือสังคม                 | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| อยากแสดงตัวตนหรือเอกลักษณ์ของตัวเอง       | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| อยากช่วยเหลือ ดูแลผู้อื่น                 | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| อยากมีเพื่อน                              | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| อยากชี้แจง อธิบายให้ผู้รับหรือสังคมรู้    | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| อยากรู้ว่าผู้รับจะคิดยังไง                | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| คิดว่าผู้รับจำเป็นหรือควรได้รับ           | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| คิดว่าผู้รับน่าจะสนใจ                     | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| เห็นคนอื่นส่งมาก็เลยส่ง                   | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| คิดว่าคนส่วนใหญ่ในสังคมส่ง                | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| คิดว่าเป็นสิ่งที่ตึงามที่จรรโลงโลก        | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| อยากโน้มน้าวใจผู้รับให้คล้อยตาม           | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| มีความสุขหรือสนุกที่จะส่ง                 | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| คิดเผื่อว่าผู้รับควรส่งต่อไปอีก           | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| รู้สึกผิดถ้าไม่ส่ง                        | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| ส่งไปตามความเคยชิน                        | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| ไม่คิดอะไร                                | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |

## 2. ปัจจัยภายนอกต่อไปนี้มีผลใช่หรือไม่

|                                           |                    |
|-------------------------------------------|--------------------|
| ความเป็นประเด็นสำคัญในสังคม               | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| พรบ. คอมพิวเตอร์                          | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| ข้อคิดเห็นของผู้อื่นที่ปรากฏในอีเมลส่งต่อ | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| ประโยชน์ทางใจ ประสบการณ์ หรือความรู้      | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| รายได้ที่มากับอีเมลส่งต่อ                 | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| มีผู้ร้องขอให้ส่ง                         | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |

|                                  |                    |
|----------------------------------|--------------------|
| คำสาปที่กำกับไว้ให้ส่งต่อ        | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| พรที่กำกับไว้ให้ส่งต่อ           | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| คำขอร้องที่กำกับไว้ให้ส่งต่อ     | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| สถานที่ใช้อินเทอร์เน็ต           | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| อุปกรณ์สื่อสารที่ใช้อินเทอร์เน็ต | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| ตัวผู้ส่ง                        | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| ตัวผู้รับ                        | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
| ความถูกต้องของเนื้อหา            | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |

ถ้าตอบว่าใช่ ประเมินจากสิ่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อโดยใช้เครื่องหมาย ✓ ในวงเล็บ)

- ( ) การตรวจสอบข้อมูลด้วยตัวเอง
- ( ) การคาดเดาหรืออนุมานจากเหตุผลของข้อความรอบข้าง
- ( ) ความรู้และประสบการณ์ของตนเอง
- ( ) ความรู้สึก ความเชื่อ ทศนคติของตน
- ( ) สิ่งที่ได้รู้จากผู้อื่นหรือสังคม
- ( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

|                           |                    |
|---------------------------|--------------------|
| ความน่าเชื่อถือของเนื้อหา | ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ |
|---------------------------|--------------------|

ถ้าตอบว่าใช่ ประเมินจากสิ่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อโดยใช้เครื่องหมาย ✓ ในวงเล็บ)

- ( ) เนื้อหามีแหล่งอ้างอิงข้อมูลหรือมีผู้รับรองชัดเจน
- ( ) ผู้ส่งก่อนหน้า
- ( ) ลักษณะการเขียน ถ้อยคำ การใช้ภาษา
- ( ) มีการกล่าวถึงบุคคลที่น่าเชื่อถือในเนื้อหา
- ( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

#### ส่วนที่ 4 ผลกระทบของอีเมลส่งต่อ

คำสั่ง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องว่าง

4.1 ผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ในฐานะผู้รับอีเมลส่งต่อ  
ผลกระทบในเชิงสร้างสรรค์

| ผลกระทบ                                                                                                                                                       | โอกาสที่จะเกิด |     |         |      |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----|---------|------|------------|
|                                                                                                                                                               | มากที่สุด      | มาก | ปานกลาง | น้อย | น้อยที่สุด |
| 1. ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการ วิชาชีพ สามารถนำไปใช้ในการเรียน การทำงาน                                                                         |                |     |         |      |            |
| 2. อารมณ์แจ่มใส สนุกสนาน มีความหวัง มีกำลังใจ สบายใจ                                                                                                          |                |     |         |      |            |
| 3. มีเพื่อนมากขึ้น ได้ติดต่อกับผู้อื่นมากขึ้น สนทนากับผู้อื่นมากขึ้น                                                                                          |                |     |         |      |            |
| 4. ช่วยพัฒนาทักษะตนเองในการสื่อสาร การใช้คอมพิวเตอร์ การฝึกภาษา ฯลฯ                                                                                           |                |     |         |      |            |
| 5. มีคุณธรรมเพิ่มขึ้น เข้าใจโลก เห็นสัจธรรมในชีวิต                                                                                                            |                |     |         |      |            |
| 6. รู้สึกปลอดภัยมากขึ้น เพราะมีการเตือนภัยต่างๆในสังคม ทำให้รู้ทันเล่ห์เหลี่ยมมิจฉาชีพ                                                                        |                |     |         |      |            |
| 7. ได้ช่วยเหลือสังคมและผู้อื่นมากขึ้น เช่น ได้ช่วยให้ผู้รับอีเมลส่งต่อรู้สึกดีขึ้น หรือได้ช่วยให้บุคคลที่ขอความช่วยเหลือซึ่งระบุไว้ในอีเมลได้รับความช่วยเหลือ |                |     |         |      |            |
| 8. ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์                                                                                                                              |                |     |         |      |            |
| 9. ได้ผลประโยชน์อื่น อย่างชื่อเสียง รายได้ ฯลฯ                                                                                                                |                |     |         |      |            |

ผลกระทบในเชิงทำลาย

| ผลกระทบ                                                                                | โอกาสที่จะเกิด |     |         |      |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----|---------|------|------------|
|                                                                                        | มากที่สุด      | มาก | ปานกลาง | น้อย | น้อยที่สุด |
| 1. ผลกระทบต่อสุขภาพกาย เช่น ปวดหลัง ตาพร่า ปวดนิ้ว                                     |                |     |         |      |            |
| 2. อารมณ์เสีย รำคาญ เพิ่มความเครียด                                                    |                |     |         |      |            |
| 3. ถูกล่อลวง หรือหลอกให้ทำกิจกรรมต่างๆที่ไม่เหมาะสม หรือทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม |                |     |         |      |            |
| 4. ถูกหลอกลวงให้สูญเสียทรัพย์สินในรูปแบบต่างๆ                                          |                |     |         |      |            |
| 5. ความปลอดภัยด้านข้อมูลส่วนบุคคลลดลง                                                  |                |     |         |      |            |
| 6. ได้รับข้อมูลที่ไม่เหมาะสม เกิดความสับสนในข้อมูล                                     |                |     |         |      |            |
| 7. ติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นน้อยลง ดำเนินชีวิตอย่างแปลกแยกโดด                            |                |     |         |      |            |

|                                                      |  |  |  |  |  |
|------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|
| ด้วย                                                 |  |  |  |  |  |
| 3. ผลกระทบต่อความคิด ความเชื่อด้านลบ มองโลกในแง่ร้าย |  |  |  |  |  |
| หมดกำลังใจ                                           |  |  |  |  |  |
| 9. นำไปสู่การละเมิด พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ในสื่ออื่น      |  |  |  |  |  |

4.2 เมื่ออีเมลส่งต่อแพร่กระจายไปในสังคม  
ผลกระทบในเชิงสร้างสรรค์

| อีเมลส่งต่อทำให้...                                   | ระดับผลกระทบ |     |         |      |            |
|-------------------------------------------------------|--------------|-----|---------|------|------------|
|                                                       | มากที่สุด    | มาก | ปานกลาง | น้อย | น้อยที่สุด |
| 1. สังคมฉลาด มีความคิด                                |              |     |         |      |            |
| 2. สังคมมีคุณธรรม                                     |              |     |         |      |            |
| 3. ลดความเครียดในสังคม                                |              |     |         |      |            |
| 4. ลดจำนวนผู้ประสบปัญหาและ<br>จำนวนปัญหาต่างๆ ในสังคม |              |     |         |      |            |
| 5. ความเจริญ ความช่วยเหลือไปถึง<br>อย่างรวดเร็ว       |              |     |         |      |            |
| 6. สร้างอาชีพ สร้างรายได้จากอีเมล<br>ส่งต่อ           |              |     |         |      |            |
| 7. สร้างเครือข่ายกลุ่มคนในสังคม                       |              |     |         |      |            |
| 8. สังคมหูไวตาไว เข้าถึงข่าวสาร<br>อย่างรวดเร็ว       |              |     |         |      |            |
| 9. สังคมเป็นหนึ่งเดียวกัน                             |              |     |         |      |            |
| 10. ผู้คนติดต่อสื่อสารกันมากขึ้น                      |              |     |         |      |            |
| 11. ระบบรับส่งอีเมลถูกมองว่ามี<br>ประโยชน์ นำใช้      |              |     |         |      |            |

ผลกระทบในเชิงทำลาย

| อีเมลส่งต่อทำให้...      | ระดับผลกระทบ |     |         |      |            |
|--------------------------|--------------|-----|---------|------|------------|
|                          | มากที่สุด    | มาก | ปานกลาง | น้อย | น้อยที่สุด |
| 1. เกิดปัญหาสังคมมากขึ้น |              |     |         |      |            |

|                                                 |  |  |  |  |  |
|-------------------------------------------------|--|--|--|--|--|
| 2. สังคมเกิดความสับสนในข้อมูลข่าวสาร            |  |  |  |  |  |
| 3. สังคมแตกแยก ไม่สามัคคี                       |  |  |  |  |  |
| 4. ผู้คนขาดแหล่งข้อมูลในการวิเคราะห์อีเมลส่งต่อ |  |  |  |  |  |
| 5. ระบบรับส่งอีเมลถูกมองว่าสร้างปัญหา           |  |  |  |  |  |
| 6. ข้อมูลในอีเมลส่งต่อทำให้เยาวชนไม่มีคุณภาพ    |  |  |  |  |  |
| 7. สังคมขาดคุณธรรม                              |  |  |  |  |  |
| 8. สังคมไม่ฉลาด                                 |  |  |  |  |  |
| 9. เกิดการหลอกลวงเพื่อหาผลประโยชน์เพิ่มขึ้น     |  |  |  |  |  |

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับอีเมลส่งต่อ  
คำสั่ง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องว่าง

| อีเมลส่งต่อ...                     | ระดับความรู้สึก |     |         |      |            |
|------------------------------------|-----------------|-----|---------|------|------------|
|                                    | มากที่สุด       | มาก | ปานกลาง | น้อย | น้อยที่สุด |
| 1. มีประโยชน์                      |                 |     |         |      |            |
| 2. สร้างปัญหา                      |                 |     |         |      |            |
| 3. น่าสนใจ                         |                 |     |         |      |            |
| 4. น่าเชื่อถือ                     |                 |     |         |      |            |
| 5. ควรมีการควบคุมจัดการ            |                 |     |         |      |            |
| 6. ลดความต้องการใช้ระบบรับส่งอีเมล |                 |     |         |      |            |

โดยกรณีการวัดความรุนแรงของผลกระทบ และระดับความรู้สึกในตารางแบบสอบถาม  
ส่วนที่ 4 – 5 มีคะแนนดังนี้

มากที่สุด = 5 คะแนน

มาก = 4 คะแนน

ปานกลาง = 3 คะแนน

น้อย = 2 คะแนน

น้อยที่สุด = 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนมีดังนี้

คะแนนระหว่าง 1.00-1.80 หมายถึง มีผลกระทบต่ผู้ตอบแบบสอบถาม หรือรู้สึกเกี่ยวกับอีเมลส่งต่อในระดับต่ำมาก

คะแนนระหว่าง 1.81-2.60 หมายถึง มีผลกระทบต่ผู้ตอบแบบสอบถาม หรือรู้สึกเกี่ยวกับอีเมลส่งต่อในระดับต่ำ

คะแนนระหว่าง 2.61-3.40 หมายถึง มีผลกระทบต่ผู้ตอบแบบสอบถาม หรือรู้สึกเกี่ยวกับอีเมลส่งต่อในระดับปานกลาง

คะแนนระหว่าง 3.41-4.20 หมายถึง มีผลกระทบต่ผู้ตอบแบบสอบถาม หรือรู้สึกเกี่ยวกับอีเมลส่งต่อในระดับสูง

คะแนนระหว่าง 4.21-5.00 หมายถึง มีผลกระทบต่ผู้ตอบแบบสอบถาม หรือรู้สึกเกี่ยวกับอีเมลส่งต่อในระดับสูงมาก

#### การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

1. ทดลองเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ใช้อีเมลส่งต่อแบบสุ่มตามช่วงอายุ จำนวน 30 คน (Pre-test)
2. นำแบบสอบถามที่ได้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยปรับแก้ ก่อนจะนำไปใช้เก็บข้อมูล

#### การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

วิเคราะห์จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ สถิติร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) นำเสนอในรูปแบบตาราง